

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р **Кирилка Симеонова Тагарева** - ръководител катедра Психология в
Пловдивския университет "Паисий Хилендарски",

на дисертационния труд на **Елена Пенева Кортезова**
на тема: „**Родителски нагласи за езиковото развитие на деца с комуникативни
нарушения в предучилищна възраст (3-7 години)**“,

за присъждане на образователна и научна степен „**доктор**“ в област на висше
образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2
Психология, научна специалност Педагогическа и възрастова психология

1. Общо представяне на процедурата

Със заповед № УМО 19/3.10.2022г. на Ректора на Бургаския свободен университет
съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на
дисертационен труд на тема: „Родителски нагласи за езиковото развитие на деца с
комуникативни нарушения в предучилищна възраст (3-7 години)“ за придобиване на
образователната и научна степен 'доктор' в област на висше образование 3. Социални,
стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология, докторска
програма Педагогическа и възрастова психология. Автор на дисертационния труд е Елена
Пенева Кортезова, а научен ръководител е проф. д-р Йонка Балтаджиева от Бургаския
свободен университет.

Дисертационният труд е обсъден на заседание на ПС по Психология към Центъра
по хуманитарни науки при Бургаския свободен университет на 13.07.2022 г. и е насочен
за публична защита.

2. Актуалност на тематиката

Темата на дисертацията е безспорно актуална, като се има предвид, че
предучилищната възраст е сензитивен период в речевото развитие на децата и това, че
родителите са важен фактор в овладяването на езика. Актуалността на темата се изразява
в опита да се постигне едно по-разширено разбиране за родителските нагласи относно
езиковото развитие на децата. В приложен аспект актуалността се свързва с търсенето на
пътища и начини за ефективно лечение на говорните нарушения на децата през
родителските представи и нагласи за детското езиково развитие.

3. Познаване на проблема

Елена Кортезова познава състоянието на проблема и оценява творчески
литературния материал. В обзора, включващ 167 източници на български, руски и
английски езици личи умението ѝ да интерпретира критично дискутираните теоретични

постановки и емпирични факти.

4. Методика на изследването

Дизайнът на емпиричното изследване е разработен коректно, като са представени: цел, задачи, обект и предмет, хипотези и методи. Тук трябва специално да се отбележи работата на авторката по отношение на инструмента на изследване: Въпросник за изследване на родителските нагласи към езиковото развитие на деца с комуникативни нарушения. Той е изграден върху модела на I. Ajzen според Теорията за планираното поведение. Коректно са представени етапите на конструиране на инструмента, както и процедурата и провеждането на самото емпирично изследване. Изследваните лица са 234, от които 92% са жени и 8% са мъже.

Считам, че изборът на инструмента и другите методи в изследването позволява на Е. Кортезова да постигне поставената цел и да получи адекватен отговор на задачите, решавани в дисертационния труд.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и на приносите

Представеният дисертационен труд е с обем от 231 стандартни страници основен текст и приложения в 23 страници. Структурата включва увод, три глави, заключение, изводи и препоръки, заключение, литературни източници, приложения, приноси.

Първата глава е теоретично-аналитична. Разгледани са „нагласите“ в светлината на съвременните теории, „родителските нагласи“ и техните компоненти (афективен, когнитивен и поведенчески). Поставен е акцент върху характеристиката и особеностите на родителските нагласи към деца в предучилищна възраст с комуникативни нарушения. Втората глава представя дизайнът на изследването. В третата глава е осъществен анализът на резултатите. Родителските нагласи са обобщени в две основни качества – позитивна и негативна нагласа. Проведен е анализ на влиянието на факторите към оценката на родителската нагласа и намерението за посещаване на терапия при логопед.

Направени са изводи, които са логически следствие от получените резултати.

Елена Кортезова претендира 3 теоретични и 5 приложни приноса. Смятам, че те имат място в представения дисертационен труд.

Дисертацията трябва да бъде оценена по достойнство, като интересно, актуално и иновативно научно-приложно изследване.

6. Автореферат

Авторефератът отразява в необходимата степен същността и основните аспекти на дисертационния труд.

7. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Качеството на оценяваната разработка е безспорно и това позволява да се насърчи прилагането на Въпросника за изследване на родителските нагласи към езиковото развитие на деца с комуникативни нарушения в психологичната и логопедичната практика. Също така би било полезно, ако авторката продължи да работи в тази област, като разшири и задълбочи своите изследвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд показва, че докторантката Елена Кортезова притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен 'доктор' на **Елена Пенева Кортезова** в област на висше образование: Социални, стопански и правни науки, професионално направление Психология, докторска програма Педагогическа и възрастова психология.

20.10.2022г.

Изготвил становището:

/доц. д-р Кирилка Тагарева/